

Odpowiedź na pismo Polskiego Radia od Rzecznika niemieckiego MSZ w Berlinie:

Odpowiedź na pytanie 1: (z dopiskiem, do przytoczenia/użycia jako wypowiedź Rzecznika niemieckiego MSZ)

Niemcy podtrzymują swoją historyczną odpowiedzialność za zbrodnie popełnione podczas II wojny światowej przez niemieckie oddziały i na niemieckie rozkazy, które przyniosły Europie niezmiernie cierpienie i miliony śmierci, w tym narodowi polskiemu. Chcemy kształtować stosunki polsko-niemieckie w pełnej świadomości przeszłości. Podtrzymywanie pamięci o zbrodniach i upamiętnianie ofiar jest częścią wiecznej niemieckiej odpowiedzialności. Podtrzymujemy to politycznie i moralnie. Z kolei kwestia reparacji jest w opinii rządu federalnego zamknięta.

Odpowiedź na pytanie 3 - "nota badawcza do wykorzystania wg własnej wiedzy".

W umowie poczdamskiej zwycięskie mocarstwa podjęły ustalenia dotyczące wypłaty reparacji.

Reparacje miały być pobierane z ówczesnych stref okupacyjnych, miały być też wykorzystane niemieckie aktywa zagraniczne. W tym celu na paryskiej konferencji w 1946 roku trzy zwycięskie

mocarstwa zachodnie wraz z 14 innymi państwami dokonały ustaleń w sprawie podziału reparacji pobranych od Niemiec.

Zgodnie z postanowieniami umowy, polskie roszczenia reparacyjne miały być pobrane z części

przypadającej ZSRR. Związek Radziecki w Protokole o umorzeniu niemieckich reparacji z 22 sierpnia 1953 r. [United Nations Treaty Series Vol. 221, s. 129] w porozumieniu z rządem polskim w odniesieniu do swojej części zrzekł się z dniem 1 stycznia 1954 roku wszystkich pozostałych

niemieckich zobowiązań reparacyjnych. Rząd polski w oświadczeniu opublikowanym 24 sierpnia 1953 r. wyraził zgodę na tę decyzję. Od tego czasu rząd polski kilkakrotnie potwierdzał rezygnację z pobierania reparacji, przykładowo w ramach negocjacji traktatu pomiędzy Republiką Federalną Niemiec a Polską Rzeczypospolitą Ludową z dnia 7 grudnia 1970, jak również w obwieszczeniu Rady Ministrów z dnia 19 października 2004 roku, w którym deklaracja Rządu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z dnia 23 sierpnia 1953 r. dotycząca odstąpienia od reparacji wojennych przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej została uznana za wiążącą.

Traktat zawarty między dwoma państwami niemieckimi, a zwycięskimi mocarstwami o „ostatecznym uregulowaniu w odniesieniu do Niemiec z dnia 12 września 1990 r.” (*chodzi o konferencję dwa plus cztery*) szefowie rządów państw uczestniczących w Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, w tym Polski, uczestniczącej 21 listopada 1990 roku w spotkaniu w Paryżu, przyjęli z wielką satysfakcją.

Większość dóbr kultury innych państw, które zostały bezprawnie zrabowane przez Niemcy, zostało

odesłanych do ich krajów pochodzenia w okresie powojennym. W 1955 roku utworzono Federalny Urząd do Spraw Restytucji Zewnętrznych, który otrzymał ponad 80 tys.

wnioseków o restytucję, w tym polskie. W celu udokumentowania strat w dobrach kultury z lat 1933-1945 r. i stworzenia podstawy do dalszych restytucji, w 1994 r. utworzono Urząd Koordynacyjny Krajów Związkowych ds. Repatriacji Dóbr Kultury ("*Koordinierungsstelle der Länder für die Rückführung von Kulturgütern*"), który w 2015 roku w Magdeburgu otworzył Centrum Zaginionych Dóbr Kultur. Po 1992 roku na szczeblu rządowym prowadzono rozmowy w odniesieniu do Traktatu między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy, jak również na temat repatriacji dóbr kultury. Ze strony krajów związkowych, obszaru kościelnego, jak również prywatnych osób różne dobra kultury zostały zwrócone z Niemiec do Polski, jak i odwrotnie, z Polski do Niemiec.